

Zagadnienia Informacji Naukowej nr 1/2012, Wydawnictwo SBP

Jadwiga Sadowska

Streszczenie

Tekst wprowadza w zagadnienia kompetencji językowej i wyszukiwawczej użytkowników systemów informacyjno-wyszukiwawczych. Autorka definiuje terminy „kompetencja językowa”, „kompetencja semantyczna”, „kompetencja komunikacyjna”, „kompetencja gramatyczna” w ujęciu językoznawczym oraz wprowadza termin „kompetencja wyszukiwawcza” w odniesieniu do JIW i SIW. W przypadku JIW wskazuje na odmienne kompetencje językowe twórców JIW (kompetencja czynna) i użytkowników końcowych (kompetencja bierna). Omawia związek kompetencji językowej w zakresie JIW z takimi czynnikami jak: kompetencja w zakresie języka naturalnego, wiedza o rzeczywistości (przedmiotowej i dokumentacyjnej), cechy języka informacyjno-wyszukiwawczego (relacje paradygmatyczne, analogia w budowie jednostek leksykalnych), doświadczenie użytkownika w korzystaniu z JIW i SIW. Zwraca uwagę na wzrastającą rolę języka naturalnego i narzędzi wyszukiwawczych w SIW.

Bartłomiej Włodarczyk

Streszczenie

Artykuł prezentuje podstawowe pojęcia związane z mapami tematów (ang. *topic maps*) oraz problemy związane z reprezentowaniem języka haseł przedmiotowych za pomocą map tematów.

Władysław Marek Kolasa

Streszczenie

Artykuł omawia aktywność polskich uczonych (prasoznawców, bibliologów) działających na polu badań dawnej prasy polskiej (do 1864 roku). Przedstawiono główne pola badawcze, uczonych i ich najważniejsze dzieła oraz zmiany, jakie zachodziły w badanym korpusie na przestrzeni ostatnich 65 lat. Wyczerpująco przeanalizowano dorobek z lat 1945-2009 oraz wybrane prace przedwojenne. Do ewaluacji dorobku badawczego wykorzystano analizę cytowań, które zaczerpnięto z autorskiej bazy *Indeks Cytowań Historiografii Mediów Polskich*. Pomocniczo posłużono się także statystyką wydawnictw oraz analizą dysertacji doktorskich i habilitacyjnych.

Adam Pawłowski

Streszczenie

Tematem artykułu jest ocena jakości dokumentów ujęta w perspektywach historycznej, porównawczej i typologicznej. Wykazano, że dokumenty, nie tylko piśmiennicze, były oceniane od początku istnienia

kultury pisma. Współcześnie konieczność takiej oceny zachodzi w wielu dziedzinach, m.in. w mediach i dziennikarstwie, w działalności organów ścigania, w muzealnictwie i w nauce. Nowe media przyniosły jednak znaczące zmiany w tej materii. Zniknęła opozycja oryginału i kopii, a możliwość personalizacji stron WWW częściowo podważyła kategorię układu typograficznego jako stabilnej cechy dokumentu. Artykuł przedstawia także propozycję formularza oceny dokumentu.

Magdalena Krynicka

Jarosław Pacek

Streszczenie

W artykule zostały zaprezentowane najważniejsze problemy obecnej kondycji bibliografii narodowych. Główną przyczyną następujących zmian jest szybki rozwój technologii. Autorzy omówili problemy opracowywania metadanych dokumentów elektronicznych i sieciowych, scalania danych z różnych członów bibliografii do jednego zbioru, zmiany postaci na cyfrową, doskonalenia stosowanych w bibliografiach narodowych standardów opisu.

Paweł Rygiel

Streszczenie

W artykule omówiono teoretyczne podstawy opracowania rzeczowego dokumentów ikonograficznych oraz wybrane standardy opisu i narzędzia indeksowania. Wskazano problemy, z jakimi można się zetknąć podczas analizy i interpretacji przedstawień, doboru terminów opisowych oraz zapisu tych informacji. Zaprezentowano sposoby opisu rzeczowego dokumentów ikonograficznych w zasobach Library of Congress. Na przykładach dokumentów z Biblioteki Narodowej przedstawiono schemat opracowania rzeczowego dokumentów ikonograficznych w zbiorach bibliotecnych, który zapewniłby wszechstronny i skuteczny dostęp do tego typu zasobów.